

Dodatek tygodniowy „Głosu Wąbrzeskiego“ poświęcony sprawom
oświatowym, kulturalnym i literackim

Nr. 45

Wąbrzeźno dnia 29 października 1932 r.

Rok 10

EWANGELJA

św. Mateusza rozdz. 8, wiersz 23—27.

Gdy wstąpił w łódkę, weszli za Nim uczniowie Jego. A oto wzruszenie wielkie stało się na morzu, tak iż się łódka wałami okrywała, a On spał. I przystąpili do Niego uczniowie Jego i obudzili Go, mówiąc: Panię, zachowaj nas, giniemy! I rzekł im Jezus: Czemu bojaźliwi jesteście, małej wiary? Tedy wstawszy rozkazał wiatrom i morzu i stało się ucieszenie wielkie. A ludzie się dziłowali, mówiąc: Jakież jest Ten, że Mu i wiatry i morze są posłuszne?

NAUKA

Skąd poszło, że Pan Jezus wśród burzy spał?

Jak świadczy św. Marek (4, 1), Pan Jezus z łódki nauczał lud aż do wieczora; nie dziw przeto, iż ulegając naturze strudzony zasnął. Ale wszechmocnego i wszechwiednego Boga-człowieka nie przypadkowo nie spotyka, sam wszystko tak urządza, aby służyło do Jego celu. Celem Jego było obudzić w Apostołach wiarę w Swe Bóstwo. —

Dlatego wzniecał nawałnicę i spał podczas niej z umysłu. To dało Apostołom sposobność do

okazania swej wiary w Niego a Jemu do utwierdzenia w nich tejsze wiary cudem.

Czego nas uczy powyjsza ewangelja?

1. Widzimy, że Bóg jest zawsze gotów dopomóc tym, którzy Weń ufają, gdyż skutek prośby uczniów cudem ocala ich życie.

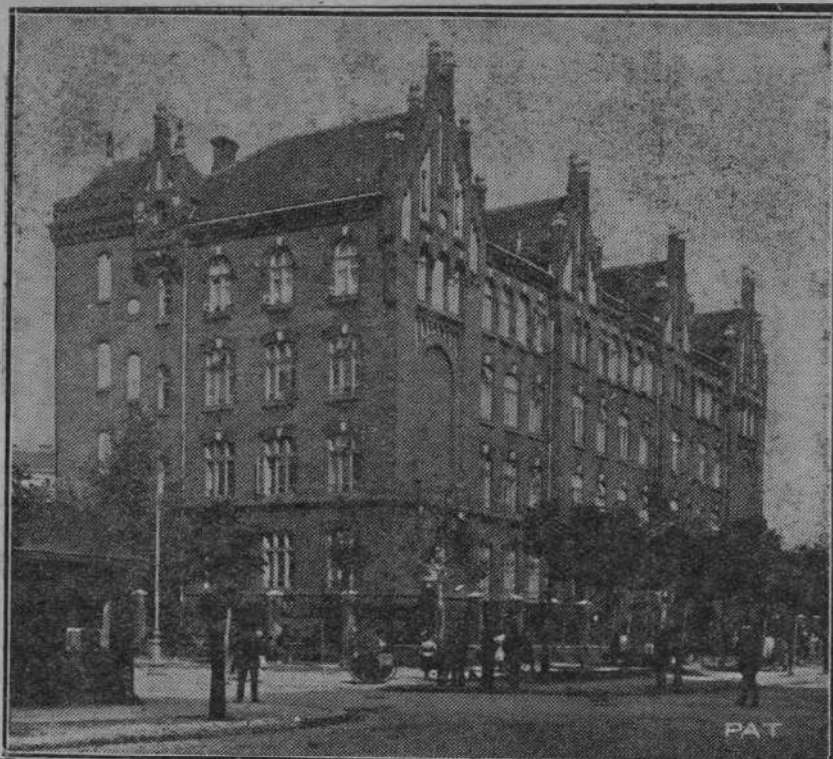
2. Widząc ten cud, utwierdzili się ludzie w wierze. Codziern widzimy w stworzeniach cuda wszechmocy, mądrości i dobroci Boskiej, a jednak jesteśmy na nie obojętnymi i oziębłymi względem Boga. Co tego powodem? Bo zapatrujemy się na nie oczyma ciała, nie oczyma duszy.

Nie wnosimy się myślą do Boga i z piękności i pożyteczności rzeczy stworzonych nie wyciągamy koniecznych wniosków o dobroci, mądrości Boga itd. Święci inaczej na świat spoglądali. Kwiat, drobny robaczek budził w sercu świętego Franciszka Salezego albo Franciszka z Asyżu podziw i miłość do Boga; jakby na drabinie wznosili się od stworzenia do Tego, który wszystkie stworzenia darzy życiem, ruchem, istnością.

Gdybyśmy szli za ich przykładem, większąby była miłość i tęsknota nasza do Boga. Skoro zaś tego nie czynimy, wtedy nie żyjemy, jak istoty rozumem obdarzone i stworzone na to, aby Boga poznać i miłować.

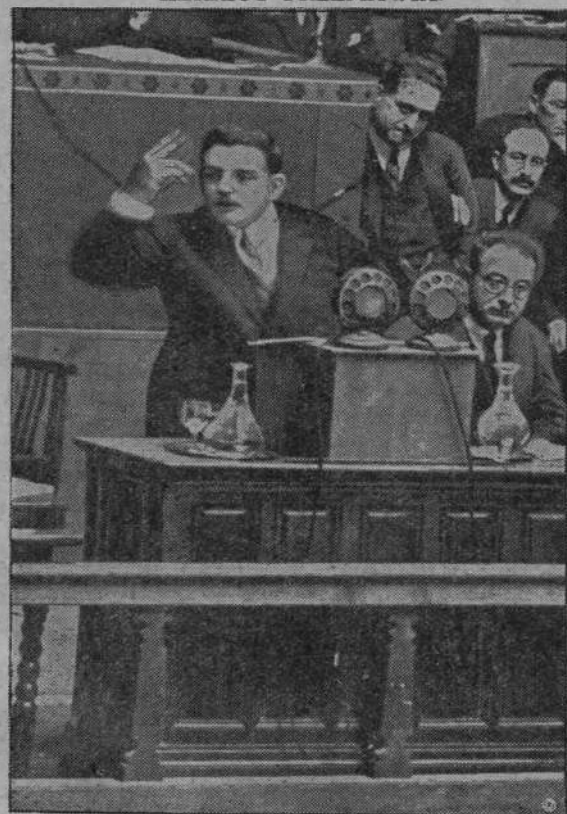

SZKOŁA IMIENIA MICHALINY MOŚCICKIEJ.

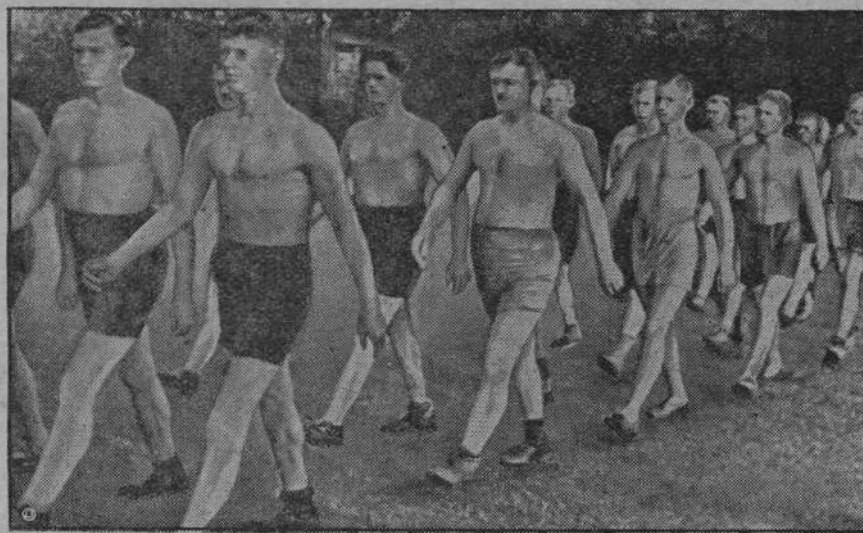
Celem uczczenia pamięci ś. p. Prezydentowej Michaliny Mościckiej, magistrat m. st. Warszawy nazwał szkołę powszechną nr. 49 — imieniem Michaliny Mościckiej. Ceremonja przemianowania szkoły miała miejsce dnia 29. ub. m. — w dniu Imienin Zmarłej. —

HERRIOT PRZEMAWIA.

Francuski prezydent ministrów Herriot wygłosił na posiedzeniu Ligi Narodów wielkie przemówienie, które wywołało poruszenie w świecie politycznym. — Na obrazku widzimy Herriota przemawiającego.

PRZECIW MILITARYCZNEMU WYCHOWANIU MŁODZIEŻY.

W całej prasie niemieckiej głośnym echem odbił się protest katolickiej młodzieży, powołującemu do życia państwowe kuratorjum wychowania fizycznego. Prezes organizacji kolońskiej zwraca śmiało i bez ogródek uwagę społeczeństwa katolickiego w Niemczech, że zapowiadane „kuratorjum” przypomina bardzo swemi wytycznymi związek utworzony w sierpniu 1914 roku pod nazwą „Jugendwehren zur militärischen Vorbereitung”. Następnie podkreśla fakt, że na kierownika wspomnianego kuratorjum powołuje się jednego z jenerałów czynnych, że zapowiada się powołanie do pracy w Kuratorjum i podległych mu organizacjach spensjonowanych oficerów. Wreszcie stwierdzając że młodzież katolicka chce wychowania w duchu pokoju, zwraca się do naczelnego prezesa katolickich organizacyj młodzieży niemieckiej, ks. prał. Wolкера, z żądaniem interwencji u miarodajnych czynników przeciw militaryzacji młodzieży. — Na obrazku widzimy ćwiczenia ranne młodzieży zobozowanej w obozie wojskowym pod Itzehoe w Holzynie.

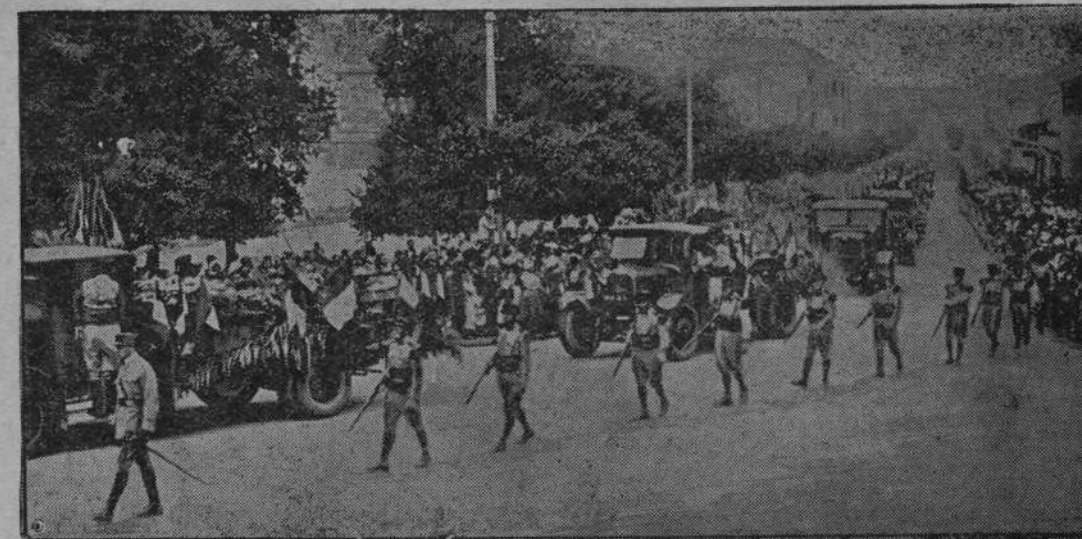

DZIECI SOWIECKIE W MASKACH GAZOWYCH.

Przygotowania do obrony ludności cywilnej przeciw gazom odbywają się w Rosji sowieckiej od dzieci. Na obrazku naszym widzimy dzieci sierocińca w Moskwie w maskach gazowych, które sobie same sporządziły.

POGRZEB LEGJONISTÓW.

W Sidi-bel-Abes odbył się pogrzeb legjonistów armji cudzoziemskiej, którzy zginęli w czasie katastrofy kolejowej w Tlemcen. — Na obrazku naszym widzimy pochód przez ulice miasta.

ZBIERANIE WINOGRON

Nad Renem i Mozelem rozpoczęto zbieranie winogron. Kilkanaście tysięcy ludzi znalazło pracę. Winogrona obrodziły się latoś dość dobrze.

Są osoby, których otacza zawsze jakiś urok niewypowiedziany. Nie starają się oni zdobywać ludzi a są wciąż otoczeni ich sympatją

STRZECHA

Modlimy się nie dlatego że Pan Bóg potrzebuje naszej modlitwy, tylko że my potrzebujemy pomocy Bożej

A. DZIARNOWSKI, MYŚLIWIEC.

Oracze

Pod szarem niebem,
na ścierniskach
pachnących razowym chlebem,
gdy skośnemi kreskami drobny deszcz
(czyż płacze —
pochyleni nad pługami,
odwalając skiby za skibami,
idą — cisi i strudzeni —
oracze. —
Chleb powszedni wyprasza ziemi —
Przed nimi, za nimi
czasem wrona przeraźliwie zakracze,

czasem lemiesz zgrzytnie u pługa —
A oni: — słudzy czarnego chleba,
czy pogoda, czy szaruga
spoglądając na płaty swych zagonów,
nie pytają już nieba,
które zawodzi nad niemi,
o jakość przyszłych plonów;
ale pytają się znojnę, czarnej ziemi
którą każdy z nich od świtu do nocy
(schodzi:
— Urodzi? — czy nie urodzi?...)

FRYDERYK CHOPIN.

Dnia 17 października 1849 r. zmarł w Paryżu jeden z najgenialniejszych mistrzów muzyki całego świata: Fryderyk Chopin.

Urodzony w r. 1809 w Żelazowej Woli, posiadał już od dzieciństwa wielkie zamiłowanie do muzyki. Naukę muzyki rozpoczął w siódmym roku życia pod kierunkiem Wojciecha Żywnego, a dwa lata później jako dziewięcioletni chłopczyk bierze udział w koncercie na ubogich Warszawskiego Towarzystwa Dobroczyńności. Od tego czasu zapraszano młodzieńczego muzyka do wszystkich salonów. Dalsza jego nauka odbywała się pod kierunkiem znanego kompozytora i dyrektora orkiestry teatralnej Elsnera. Rodzice Fryderyka i znajomi, widząc w nim cudowny wprost talent muzyczny, radzili mu wyjazd zagranicę, by więcej do Polski nie powrócić.

Chopin pomimo swego nadzwyczajnego talentu i powodzenia, był jednak zawsze w kłopotach pieniężnych. To też kiedy lekarze, widząc u niego coraz więcej rozwijającą się chorobę płuc, radzili wyjazd na południe, nie był w możności, podróży tej podjąć z powodu braku pieniędzy.

A kiedy zmarł, cały świat kulturalny uznając jego dla muzyki położone zasługi, uczcił go w uroczystych akademjach.

Utwory Fryderyka Chopina, to muzyka ludowa, swojska, dziwnie żalonna a tak cudownie rozkoszna, że rodaka naszego podziwiają najzdolniejsi muzycy całego świata.

Ogólnie znana jest pieśń „Lecą listki z drzewa” Wincentego Pola, do której muzykę utworzył Fryderyk Chopin.

Celem sprowadzenia zwłok Fryderyka Chopina do kraju, powstał komitet, który czyn ten ma zrealizować i w związku z tem powstał tydzień, celem uczczenia jego twórczości.

50-LECIE URODZIN WIELKIEGO MUZYKA.

W dniu 24 października obchodził

świat muzyczny świata 50-lecie urodzin wielkiego muzyka wiedeńskiego Emeryka Kallmana.

Początkowo był Kallman dziennikarzem, borykając się z losem; za pieniądze oszczędzane z udzielanych korepetycji kupuje sobie pianino.

W 1905 roku wykonano po raz pierwszy kompozycję Kallmana na orkiestrę smyczkową, która zaczęła zjednywać mu popularność.

Kallman zaczął tworzyć operetki, z których wiele znamy na naszych scenach, jak: „Prymas cyganów”, „Mały monarcha”, „Księżniczka czardaszka”, „Wieszcza karnawału”, „Holenderka”, „Bajadera”, „Hrabina Maryca”, i które postawiły Kallmana obok Falla, Lehara, Straussa do rzędu najwybitniejszych muzyków operetkowych.

Z wielkim powodzeniem grano również Kallmana „Manewry jesienne”, które obiegły sceny wszystkich krajów świata.

Życie Kallmana nie było usłane kwiatami, był w jego życiu okres, kiedy 5 krzesel służyło mu za łóżko.

Dziś stojącemu u szczytu sławy Kallmanowi składa cały świat muzyczny szczere życzenia.

Nowa jego operetka „Księżniczka cyrku” będzie obecnie wystawiana na scenie angielskiej. (x)

ILE LAT ŻYCIA?

Nasze wyobrażenia o średnim wieku różnych zwierząt i roślin bywają zwykle fałszywe. O średnim wieku ludzi ukazują się od czasu do czasu dokładniejsze dane statystyczne. Ale ile lat żyje papuga albo krzew róży, jest to pytanie również interesujące. Pewien przyrodnik zestawił tabelę porównawczą długości życia różnych zwierząt i roślin, które to zestawienie mogłoby dać temat do różnych rozmyślań i dyskusyj. Oto niektóre z nich:

ILE LAT ŻYJĄ ZWIERZĘTA?

Olbrzymie żółwie — 300 lat.
Szczupak — 250 lat.
Słoń — 200 lat.
Papugi — 150 lat.
Drapieżne ptaki — 110 lat.
Niedźwiedzie, wielbłądy i konie — 45 lat.
Tygrysy, lwy i ptaki śpiewające — 25 lat.
Owce, kozy i sarny — 15 lat.
Szczury i myszy — 3 lata.
Samica mrówka — 12 lat.
Samiec mrówka 12 tygodni.

—X—

ILE LAT ŻYJĄ ROŚLINY?

Cyprysy — do 5000 lat.
Cisy — do 3000 lat.
Cedry, kasztany — do 2000 lat.
Dęby, buki i lipy — do 1000 lat.
Jesiony i topole — do 700 lat.
Róże — przeszło 400 lat.
Jodły, sosny i świerki — do 400 lat.
Winna latorośl — do 150 lat.
Srebrna wierzba — 108 lat.
Fiołek alpejski — 60 lat.
Hrecz i tataraka — 40 lat.
Krzak borówkowy, czernica - 25 lat.

ZYWI MOTOR.

U noworodka serce uderza 144 razy na minutę, u człowieka dorosłego 72 razy podczas odpoczynku, zaś około stu razy podczas pracy. Cudowna ta pompa pracuje niezmiernie przez życie w dzień i w nocy i kiedy człowiek osiąga czcigodny wiek 70 lat, serce ma za sobą trzy miliardy uderzeń. Każde uderzenie wpompuje z serca do żył jedną dwudziestą część litra krwi. Wobec tego całkowita ilość krwi, przechodząca przez nasze serce w ciągu ludzkiego życia, wynosi 150 milionów litrów. Jeżeli chcemy sobie wyobrazić olbrzymią masę tej krwi, to wyobraźmy sobie okrągłe jezioro o średnicy 220 metrów i głębokości 1 metra, wypełnione po brzegi. W ciągu 20 minut wypływa z serca ilość krwi, równająca się ciężarowi ciała ludzkiego.

Serce wciąż wykonuje olbrzymią pracę. W ciągu jednej doby praca ta równa się 18.000 kilogramometrów, to znaczy praca serca w ciągu doby mogłaby podnieść człowieka (70 kg.) na wysokość 258 metrów. Praca serca w ciągu całego życia wynosi 450 milionów kilogramometrów, starczyłaby ona na podniesienie 900 ton na wysokość 500 metrów.

Pracę swą serce może wykonać dzięki opalowi, jaki otrzymuje ze spalania cukru, pobieranego ze krwi. Praca serca wykonana w ciągu 70 lat życia, odpowiadająca ciepłu spalania 250 kilogramów cukru.